

3886
Rewel 28 maja 1920.

20
RAPORT POLITYCZNY.
Sprawy Estonskie.

TAJNE!

Przejście armji na stopę pokojową jest na ukonczeniu. Dywizje są przewożone na miejsce stałego postoju i redukują się do 3 pulków piechoty po 3 kompanie (patrz raport polityczny № 2 z dnia 21/4), przy sztabie dywizji, pozostają oddziały wywiadowców i łączności (wszystkiego ludzi pieszych, konnych i na rowerach 150-200). Byłem na uroczystościach świątecznych 3 Dyw. w Parnawie wrażenie mam bardzo prymitywnej organizacji. W sztabie mówiono mi że mobilizacja w Estonji obliczona jest na 24 godziny. Systemu mobilizacji przyjętego w Estonji nie znam. Członek misji bolszewickiej niejaki Szkiłładź uważający się za Polaka, mówił nam że misja bolszewicka w dziedzinie handlu niewiele zrobiła, osiągnęła za to rezultaty w dziedzinie propagandy i organizacji sił komunistycznych w Estonji.

Fabryki

S prawa lokomotyw bolszewickich.

Zawarto układ między Estonją i sowiecką Rosją w sprawie remontu maszyn kolejowych. Fabryki estonskie mogą wedle tego układu remontować od 4 do 5 parowozów miesięcznie. Pozostaje jednak jeszcze w perspektywie umowa z fabrykami i zgromadzenie odpowiedniego materiału. Materiał najwygodniej byłoby sprowadzić z Rosji, lokalne sowiety jednak niechętnie go wypuszczają.

Sprawy Rosji sowieckiej.

Akcja na olbrzymią skalę przedsięwzięta przez bolszewików obudzenia uczuć patryjotycznego wśród inteligencji niedaje tych rezultatów na jakie liczyli bolszewicy. Widac to z ostatniej radio depeszy gdzie znowu najwięcej się mówi o komunistach. Na front Polski na odpowiedzialne stanowiska będą wysłani komuniści Polscy z tego powodu rozrzućane są po Rosji gorące odezwę do Polaków. Widac rozbudzenie patryjotyzmu w Rosji nie udało się. Te kroki poprzedzone były znowu terorem w stosunku do Polaków: komitet domu za przetrzymywanie Polaka karany był jak szpieg obcego państwa.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSKA POLSKIEGO

ADJUTANTURA GŁÓWNA

WARSZAWA

L. Dz. 3886, dnia 24/5 1920 r.

zafaczący Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Maguślawski, rhu